

Nr. 53.

Brasovu,

2. Iuliu

1855.

Gazeta este de dñe ori, adeca: Mercurul si Sambata. Fieca odata pe septembra, adeca: Mercurul. Pretura este pe unu anu 10 f. m. c.; pe diumatate anu 5 f. in lastru Monarhiei.

Pentru tineri straine 7 f. pe una Som. si pe unu intregu 14 f. m. c. Se promovere la toti imparatosci, cum si la toti eunorutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie "politici" se ceru 4 or.

GAZETA

TRANSILVANESE.

Monarchia Austriaca.

B A N A T U.

In Nrulu 40 alu Gazetei de Transilvania din 21. Maiu 1855 sau tiparit unu articulu subscrisu de D. N. . a, prin care se ataca scolele comunale gr. n. u. din comitatulu Aradului.

(Capetu din Nr. tr.)

Eata pecurariulu au scrisu Psaltirea, carte religiosa ca si carea n'au mai vediutu lumea dupa marturisirea unui vestitu Istoriografu germanu. Eu cunoscu barbati romani culti si in diregatorii frumose, carii singuri marturisescu ca au pazit vitele parintilor sei. Cine au fostu Fedru? Argatu. Cine au fostu Esopu? Sclavu. Dar' tote aceste lasandule in laturi, cum isi poate bate jocu romanu de romanu, ca e de neamu de josu, candu noi scimus cu totii ca din omeni plugari si pastori amu esitu cu toti, si deca vreunula este de preotu, acela numai cu atata se deosebesce de cela alu plugariului, ca tata-se Dumineca si in di de serbatore imbracat unu vestimentu vinetu deca avé, ear' in celelalte dile numai cu barba se deschisinea aici pe la noi, ear' la Ardealu nici cu aceea, caci acolo si batranii portau borbe. —

Au dora Domniata esti din ceva conte séa barone seu possesore mare de pamentu si ti e greatia de can...? Dar' nu o credu, caci noi pe aici nu avemu in natiunea nostra de acestufeliu. Dar' de ai si fi, n'ar trebui se iai pe tinerii nostri cei sermani in bataie de jocu, caci adeverulu iti spunu, ca intr'acesti de Domniata defaimati se afla asia tineri, carii in limb'a romana dau mai formose responsuri, de catu unii carii au invetiatu 8 classe gimnasiale. Acesta din esperiintia tioi spunu.

Apoiou deca nu cuhosci tréba, mai bine faceai deca taceai. Caci de si suntu unii slabii dascali carii au cercetatu preparandia, multi insa suntu si demni de stima, de si n'au cercetatu alte scole afara de acestu institutu. Si de mi vei sci Domniata numera multi debili, tioi putea eu numera de ajunsu apti. —

Nici este acelu institutu din care se ésa toti asemenea. Dar foră de aceea multi carii in scola au fostu buni si diligent in viatia practica ajungu pucinu, pentru ca spre dascalia debue se aiba omulu rivna, insusletire, chiamare. Asi voi se te vedu pe Domniata cinci, sésa ani dascalu intr'o comuna unde i scola ca cotetiulu, ca se cunoscu in ce flore si lumina o ai aduce.

Iti bati jocu ca unii dintre preparandi pene ce au venit la preparandia slugindu biseric'a si pe privati si au castigatu panea de tote dilele. Dieu aceste simfri suntu barbare, nu crescine. Dar' ce se facem deca suntu seraci. Apoiou nu sci Domniata d. criticu, ca augustanii si reformatii trimitu pe tinerii sei prin lume si tiéra de cersiesc pe séma scóelorlor loru? Deci dupa logic'a Dumitale ar trebui se se fereasca cei din familii mai bune a siede pe unu scaunu cu astfelu cersitori? Dar' Domniata cercetandu scola n'ai avotu conscolari carii au fostu din case mai bune decat Domniata? Tiar' si placutu deaca acestia se fereau a siede pe unu scaunu cu Domniata?

Dar' cau'sa pentru ce nu vinu tinerii carii au cercetatu alte scoli la preparandia nostra nu este aceasta absurditate ce vorbesce autorulu, ci cau'sa este impregiurarea de susu adeca: ca avendu noi pu-cini carii au cercetatu scóele, acestia mai cu dragu se aplica la alte servitiuri in statu care dora suntu in privint'a loru mai de folosu si poate nici suntu asia grele si urciose ca dascalia. Dovada la aceasta imi este insusi Autorulu articulului susu citat, carele pre lunga toata amoreea catra natiune si pre lung'a totu zelulu de a vedé scó-

lele romanilor sei gr. n. u. inflorindu, totusi nu sau aplicatu spre invetitoria.

Dici mai departe, ca in preparandia se memoriseadu. Aceasta dicere marturisescu, ca Domniata nici sci cum se propunu studiile in preparandia, caci de tiar' si cunoscutu, n'ai vorbi astfelu. Aici numai acele studii se invetia memoriter, care altumintrelea ale tracta nu se potu: Istoria biblica a test. vechiu si nou, studiul religiunei, pedagogia si istoria Ungariei, ear' celealte tote practice se propunu precum: Metodic'a practice; arithmetica pe tabla; geografia pe globu si pe mappa; gramatic'a rom. germ. si epistolariul facundu tinerimea deprinderi si in scola si afara de scola in feliul acesta; tipicul din carti; cantarea practice caci nici se poate altufeliu, si asia dara numai fragari si metasari nu se propunu practice, si aceasta din acea cau'a pentru ca nu este gradina unde se se poate cresce fragari, nici incaperei unde se se poate produce omide de metas'a. —

Ear' deaca Domniata ai altu metodu mai bunu; prin care preparandii mai curendu ar' ajunge la scopulu dorit, fa bine si'l u imparatase prin Gavril si deca -- -- -- felici romanii.

Dupa tote aceste se venim la potcove, adeca: la slovele ciriliane. Aduti aminte Domnule Autoru ca ori si cum prin aceste potcove se facu desceptarea romanilor multu pucin'a cata este. Scrierile lui Maior, ale lui Sinkai, Cikindeal, Klein, Iorgoviciu si ale altor barbati vrednici cu aceste potcove vorbescu catra noi. Apoiou deca acei omeni invetiatu le suferira din scopu ca se poate si cetiti, ai pucin'a rebdare si Domniata cu ele, fiva dupa dorint'a Dumitale si mai bine.

Acum deocamdata ia acea impregiurare in socotintia, ca deca amarde tote cartile tiparite cu aceste potcove, apoiu literatur'a romanilor ar' cadea prea tare, deca altumintrelea Domniata nu vei face siindu mare nationalistu — se se scrie si se se tiparesca cu cheltuiala Dumitale cu litere latine seu stramosiesci, totu ce e bunu in scrierile ce le avemu.

Vedi Domnule la ce devenim candu nu rumegamu ce vomu se dicem. Lasa si si in pace. Ca voru cunosc romani, candu va veni tempulu si candu voru si midilóce de ale tramite in essilu (siurgiun), pe slovele acestea, voru cunosc romani ca ele, pentru suvenirea caracteristica a natiunei nostra, pentru pretiul de a ne numera intru poporele civilisate voru trebui se faca locu literelor stramosiesci. Dintr'odata nu putem face saltu mortal.

In fine laudi pre Domnulu Popa. Domnulu Popa este si au fostu pentru vrednici'a sa laudatu intre romanii carii sci pretiul saptele barbatilor celor vrednici si pane nu ai tiparit Domniata articululu acela in Gazeta.

Pote avemu mai multi barbati in neamulu nostru, carora le bate inim'a ca si la Domnulu Popa, inse deca n'au acela cercu de lucrare, tienu manile in sinu.

Dar' se multiamimu providentiei ca ni l'au datu si se o rugamu se n'ilu pastredie cu acesta rivna si insusletire ce o are anca, multu intre noi. —

Ear' Domniata candu scrii, scrie mai for'a patima, mai blandu, mai pe josu, nu asia pe susu, si aretandu reulu, arata deodata si cau'sa reului si cum s'ar putea aceea indrepta dupa cum vedi si opiniunea seu mai bine dicundu declararea on. Redactuni la corespondint'a Diale; apoiu atunci si Domniata vei fi vrednicu de lauda, macaru nimicu alta se poti face pentru natiunea noastră. —

. . . m . . . u.

Monarchia austriaca.

TRANSCILVANIA.

Брашовъ. 1. Івлік к. в. Тімпвль чељ фримосъ de варъ ши вагади, фавориторів чесорь че 'ші маі потѣ къста ші de рес-та-тарреа съпътъді дѣнь сідоріл щапчєй de впѣ апѣ, неаѣ adscâ талуї бспеці ла бѣ ші din церіл вечіне. Ръвніндѣ ка тѣтъ ла-теа а маі пъръсі пълпітъл чељ недѣтерітѣ — пе о зі, тѣ а-рпкаіз дп Dampека трекътъ ла Елопатакъ, ші къ тѣтъ къ кре-деамъ, къ дп локріл аспорь ші се ворѣ таі дѣнітъділе din партеа пропріетаріорѣ, астъ дать тогъш еаръ тіл аблай дишелатѣ дп аштептаре ка ші оркъндѣ ші оркаре алѣ бспетѣ, къче пз авы а ті паште оїї ла пічі о дпоіре сѣд дѣнітъдіре фисемпіа, фъкътъ пентрѣ атрацереа сѣд дистрацереа бенеділерѣ. — О на-щіше de ачестія дпсъ се афъ днедесіді пріп тѣтъ каселе воне, реле, кам пріптрѣ еле, ші дѣнітъ пътескѣ гросѣ кам къте 2, 3 ші 4 сіапі de касть пе зі, абої алѣ тогъ дрептъл, ка съ а-штепте, ка маі веніндѣ ла апъл се аібъ ші впѣ алѣ треілае сѣд алѣ патрхлае скъхпей, ка съ пз фіе сіапі къндѣ капть къте о вісіть се стеа дп пічорѣ. —

Dampека сіера се деде зілѣ валѣ дп фавореа чесорь врші дп 2. Івлік din сатвлѣ Гідофаля (дп сквапль Шенци). Веніндѣ атоалѣ валѣ, фъкътѣ ла дистракцииа ізбіторілѣ де оменіре пре-шидітѣ de черкѣ de Гріппер, треве се фі світѣ ла 200 фр. м. в., къче дѣнітъ сале ераѣ пініе de піблікѣ, дп каре ромъпії ераѣ дп пініе таре репрескитаці; пе къндѣ дп Dampека пречеасъ авіа се афла вр'о кътева персонае днітре ромъпії, дѣнітъ кам ші се спсе. Літребаів de къса аномалії ачештеа ші респівскѣ фі дп маі тале локрі, къ ромъпії пз ворѣ а ма-пітре ла дистракцииа de жокѣ, ла каре пз ворѣ фі репрескитації el из жокріл орѣ падіонале; ші дп адевърѣ, къ програма din сіера ачеста пз арътѣ діспредѣцѣ пічі кътре ромъпії, къче еа кондрідеа ші пе „Романа.“ —

La Гідофаля арсѣ дп zisa de сісѣ 90 de касе, 20 de шарѣ ші маі тале граждэрѣ, шора de льпгъ Олтѣ ші iazazѣ то-рії тогъ кътѣ ера афарѣ din апъ; ші віеуї локріорѣ пз'ші скъ-парѣ маі пініка din фірія фокълѣ, фіндѣ къ се аблай дп локріл кътълѣ. —

— Іосеа Греа, фісткѣ сонаторѣ тацістратъл, а рѣпъсатѣ дп Domпвлѣ дп 9. Івлік ла тошіа са льпгъ Тімішѣ, дп бърствѣ de 70 апѣ, ші фі дпграпатѣ къ пошп. —

AUSTRIA. Biena. Дп 5. Івлік а ешітѣ впѣ декретѣ алѣ міністрълѣ de естернѣ din 1. Івлік 1855, пріп каре се піблікѣ регламентълѣ de пъшпне пентрѣ токані сѣд пъсторії австріачї. de 91 дп Благарія, ашезатѣ днітре Австрія ші Порта. Дп Nr. ві-тиорѣ дмѣ вонѣ пібліка дѣнітре традѣчерае оїїціалъ.

Biena. 7. Івлік. Дѣнь репортере къпоскѣте din Галіція M. Са Ашпратълѣ се аштептѣ съ се ре'пітірѣ дп решединъ дп зілѣ вітбрѣ. —

* Компітатеа din Лешбергѣ с'а ресолвітѣ а педика о школѣ реальѣ, че се пірте паміле Mai. Сале Ашпратълѣ. Новілітеа деде сквапль ачеста 10,000 ф. м. в.

* Пріпвлѣ de Прѣсіа с'а дѣсѣ ла Ст. Петерсвргѣ, ші ві-дезіл крдѣ къ се ва тіжлоі о паче пріп елѣ; фіндѣ дп Рѣсіа фірѣ талтѣ дп попорѣ пентрѣ грехтьціе ші жертфеле пісѣф-ріїде але ресвоілѣ, ші піблітіа de алѣ парте лакрѣ, кам се скріе, ка се сірпе пе Александрѣ дп фавореа лзі Константінѣ. Рѣшій цердѣрѣ дп Крішѣ дела 24. Маів пъпъ дп 23. Івлік пре-сто 25,000 солдатѣ ші деспре аліадї се скріе, къ ар фі пер-датѣ 36,000, парте de болѣ. —

Контроле Валевскі ші коптоле Несеір оде асъпра Moldovei ші а Церѣ ромъпешти.

(Денѣ Bandeper.)

Biena, 22. Івлік п. 1855.

(Капелѣ din Nr. тр.)

Актеле діпломатіче, каре есѣ din капчеларіа de статѣ a Рѣ-сіе, съпѣ реншітре ка піште лакрѣ скріе дп тѣтъ прівіпа из пътрандерѣ ші шыестре съшіестрѣ піезішѣ, — саркастї, са-тире твішкѣтёре, ші адевърѣ аріе съпѣ adeсeорї днірѣката дп піште фігѣрѣ реторіче влѣпде, петеде ші фіе, дпкътѣ четіп-даме пе деасъпра, пз ле поші афла пічі о віпѣ.

Актѣ днірѣа бръ ведемѣ дп чеа маі поші депешъ черкѣ-зарѣ, адікѣ дп респівсьлѣ datѣ контелї Валевскі, къ діпломатіе дї десекѣ шыестріа ші къ а кіматѣ поесіа днітре ажаторі; пентрѣ къ паміа фантазіа впї поетѣ а пітятѣ а се дпльца ма-ачеа ідеѣ, ка пе Сытапль тврческѣ сълѣ факъ респівсьтіорѣ дпкъ ші пентрѣ чѣтїа, де каре Moldova ші Цера ромъпешкѣ съферісерѣ маі adeсeорї, ка ші кам Сытапль ар' фі adscâ дна-

dincѣ ші пріп брешкаре фершкѣ ачелѣ бічів алѣ черівілѣ din въ-цилѣ ші бъръчіле Асіеї ші а ле Епітвль dinкѹче песте Dнпвре пептру ка съ пшпъ канакѣ ла тѣтъ релеле съв каре алѣ цемѣтѣ Пріпчіпателе *).

Ачестѣ дескірерс фантасіоѣ а тікълої лорѣ алѣ de скопѣ днівідератѣ а корзіпе жѣдеката четіторілѣ ші алѣ фаче съ крѣ-зъ, къ пріп ѣтмарѣ тогъ біпеле пе каре'лѣ ворѣ фі автѣтѣ церіе роцѣпешти, се datézъ паміа дела апълѣ 1829 днікѹче.

Oамені карї жѣдекъ лакрѣлѣ паміа пе deасъпра ші паміа ка пріп трѣкътѣ съпѣтѣ аплекадї а креде преа ѣшорѣ впѣ астфелѣ de лакрѣ; din контрѣ ачеа, карї авзіндѣ оїї твлтѣ маі ацерї, потѣ пѣтранде дп лъвітвілѣ комплікатае машіпѣрї; алѣ дескірерітѣ днідатѣ дела днічептѣтѣ паміа впѣ венінѣ тіотвіорѣ къ днічетѣлѣ, дпсъ de сігѣрѣ.

Потѣ фі дпсъ, къ чеи din ѣтмарѣ се ворѣ фі дишелатѣ? Чи пої се пшпемѣ ша екса менѣ маі паміе de тѣтѣ регламентълѣ органікѣ, сѣд адікѣ констітўзіоне ачелорѣ церї, ші тогъ органіс-тѣлѣ адіністрѣціоне de статѣ. —

Лисаші дніпредѣтвіареа кътѣкъ Рѣсіа, ачестѣ статѣ авсолютѣ днітре тѣтѣа къвътѣлѣ дете ачесторѣ църї о констітўзіоне репресентатівѣ дпнѣ кроіала шодерінѣ, дештентѣ впѣ пренѣсъ грѣк асъпра дѣрвіорілѣ, din какъ къ de алтъпарте копскѣлї рѣсештї дніасерѣ порпкѣ de а опрѣ дп ачеле церї дпкъ ші челе маі пе-віновате десъватерї de орї че патврѣ. — Пріп днітродѣчічерае ачес-тѣ регламентѣ, боєріма каре пічідекамѣ пз есте вроо аристо-кращіе edipitariѣ, чи впѣ іпстітѣтѣ тішкѣторї, добънди дрентврї, ші тѣтѣа престе тесврь таре, днітре каре ера дрептѣлѣ актѣвши пасівѣ de алецерѣ; de алтъ парте дпсъ ренасе сктітѣ de орїче даторіпде кътѣ статѣ.

Пріп ачестѣ леце статѣлѣ дебені топополѣ алѣ боєрімеї; еарѣ дніп'ачѣста ші дпгре попорѣлѣ пуртѣтѣорѣ de сарчінѣ се трасе впѣ вецикѣ пътре десъпредѣтвіорѣ. — Дп ачестѣ недѣ-тіріре а лецилорѣ фундаментале днітре сіпешї стѣ аскзпсъ ісворѣлѣ вецичелорѣ лъпте але партіделорѣ боєрещі ші але тѣтѣорѣ ін-трицелорѣ, каре съ дпкърдѣ а рестѣрна гѣверніе пентрѣ ка съ топополісеze статѣлѣ фіекаре дп партеа са. —

Ар фі крѣзѣтѣ чіпева, кътѣкъ регламентълѣ органікѣ ва вшора сарчіпеле попорѣлѣ; чи токта din контрѣ ачелашї ле днітѣлѣ дп тесврь таре днітре десъпредѣтвіорѣ. — Дп ачестѣ недѣ-тіріре а лецилорѣ фундаментале днітре сіпешї стѣ аскзпсъ ісворѣлѣ вецичелорѣ лъпте але партіделорѣ бојерещі ші але тѣтѣорѣ ін-трицелорѣ, каре съ дпкърдѣ а рестѣрна гѣверніе пентрѣ ка съ топополісеze статѣлѣ фіекаре дп партеа са. —

Din какъ ачеста дп церіе ромъпештї азїи проверѣвѣлѣ: „впѣ церѣ реа токтѣль!“ Маі паміе ерамѣ апъсаци пентрѣ къ пз авѣтѣ леци; еарѣ акѣма съпѣтѣ деспоїдѣ дп тѣтѣа ле-цилорѣ. —

Ар крѣдѣ чіпева, кътѣкъ дп регульштѣлѣ органікѣ алѣ це-рілорѣ ромъпештї с'а фі днітетеіетѣ ка контрапондѣ алѣ парті-телорѣ бојерещї впѣ гѣверніе таре, птєросѣ, каре съ пітѣ дп-фірѣта къ ресятатѣ впѣ атвідіупеа ші тгвіа бојерімѣ, прекѣтѣ ші система de корзпціоне? Nічідекамѣ. Domпвлѣ се алеце ші се пітѣ денѣпне пріп преа птєеіерпії бојерї. О пажъ съвѣскісъ де бојерї, карї фіреште пічіодатѣ впѣ съпѣтѣ твідѣтї, есте деажкѣпсъ дпнѣ леци, ка съ се порпѣскѣ черчетаре крітіналъ асъпра Съ-вера пзлѣ віеї!

Дніп'ачѣса о асѣтепеа черчетаре крітіналъ пз се фаче дпнѣ фортѣ, сѣд чељ пздіп тічіодатѣ пе фацъ. Есте деажкѣпсъ (адікѣ пзлѣ акѣма de ажкѣпсъ), ка кабіетѣлѣ de Ст. Петерс-вргѣ съ дптѣрѣ дослѣ дѣтѣлѣ din Domпвлѣ ачесторѣ церї, еарѣ ачеста се дптѣрѣлѣ оркъндѣ Domпвлѣ се дпчѣркѣ а дні-ла сінгѣрѣ пе пічіорѣ de отѣ съпѣтосѣ, адікѣ оркъндѣ Мърія Ca днітрепінде чева, фірѣ а къштіга маі птєтѣлѣ дпалта дпвоеіпѣлѣ а Domпвлѣ копскѣлї твѣскълескѣ, сѣд токта дп контра воїцѣ Dсале. О асѣтепеа дїферінѣлѣ ескатѣ дптре Мърія Ca Domпвлѣ Церѣ ші дп Мърія Ca копскѣлї твѣскълескѣ ера пъпъ акѣ маі тогъдеазна семпалѣ пентрѣ претенденїи de тропѣ, ка съші пшпъ дп лакраре інгїцеле ші кавалеле лорѣ.

Domпвлѣ Александрѣ Гіка, дпнѣ че сагримасе комплотълѣ вглгърсѣкѣ каре ажкѣссе а спаре ла Брыла ші дпнѣ че сагримасе комплотълѣ дескѣтѣлѣ, ка съ dea пе фацъ кътѣ чева деспре патврѣ а-челѣ комплотѣ (пе каре'лѣ фѣкксерѣ рѣшї), фірѣ тръпітѣлѣ токта пріп ачее опкѣсечкѣ, каре маі паміе къ кътеви лакрѣ дп вогасе твідѣтїа патврѣ дптре впапітатѣ.

Domпвлѣ Бібескѣ, сінгѣрѣлѣ Domпвлѣ алецѣ дп периодълѣ din ѣтмарѣ, опкѣсечкѣ се скласе дп капѣ днідатѣ дп чељ din

*) Респектівль пасації din пота рѣсѣскъ сагримасе: Гѣверпль тврческѣ лі маі ретъсъсѣ впѣ рѣ, пе каре'лѣ погрѣ адѣче престе а-челѣа цѣрї. — Ачелашї ера чітма. Ачесаши a domпвлѣ adeceorї дп Пріпчіпателе. —

тъз анз, пентр къ Мърия Са ръзинатъ не асигураре датъ да скрие де кътъ кабинетъ от Ст. Петерсбургъ, азъкъ до щипълъ са се каза шопъстрилоръ жакинате (о казъ афбасицъ пентр церъ) ши пентр ачеста тогъ дела Ст. Петерсбургъ до тръспи до зракъ до Стъ мъпюсъ.

Ли контра Domnul Штірбеи се порни о системъ de интиреши пріонірі не маі азътъ пълъ атвичи токта до щипълъ къндъ ачеста до an. 1850 пімічі каваледе ачеледе, при каре се прегътъа о револтъ до церъ, пентрата тъскали съ погъ аве прічинъ иудеествлатъ de a o маі diné окнътъ, — adikъ Domnul Штірбеи аве вінъ таре, къч лъжъ асъпъръи респіціса мітатеа пентр ліпштеа Церъ, тіжлочи дешертареа еї de оштіле стрънене ши при брімаре вреа ши Мърия Са съ думъле пе пічбюдесъ пропрій. Тогъ до контра ачесте Domnul се цесисе ла anul 1852 комплотовъ лъжъ Судъ, алъ ачеліаш Судъ, каре фесесе амостекаръ ши до комплотовъ дела Брыла. Мъкаръ комплотовъ din 1852 се еспілъкъ маі тързіе алтъмінтреа, adikъ ка ші кътъ ар фі фостъ пътъ о не'пделецире (ка ші кътъ banda de бтнъл артаді аі лъжъ Судъ карій стетесе ла пандъ ка съ згідъ пе Domnul до къльтоприа са кътъ Брыла ар фі фостъ пътъ de вънътъръ певіповадъ, карій авеа съ версе пътъ съпщеле фръмлоръ), тогъш адевърълъ а ешітъ до пъблікъ маі тълтъ de кътъ ар фі аштентатъ чіпева.

Еать ачестеа съпътъ потестъціе de статъ пльстѣтъ до Церъ, ротъпешти при регулятълъ органікъ.

Kondiktъторій тішкърімлоръ din a. 1848 до Цера ротъпесъ ад фостъ тъстраціи din тогъ пърціе, кътъ се прокіемтаръ пріципіе реіпблікане. Литр'ачеа din тогъ дескоперіріле кътъ се възгъръ до ачесті артікъл се ва пшетеа копвіце орічіне, кътъ впъ „статъ органікъ“, кърві до ліпсеште оріче темелъ консерватівъ, прекът ліпсеште регулятълъ Плателоръ ротъпешти, орі ва фаче ка съ домпесъ пързреа пътъ anapxia се'g dicordinea, din каре бртъ зъ вънътъръ десфіндареа статълъ, орі къ лъсатъ до воіа са маі квржандъ се'g маі тързіе дгчо пеапъратъ deadrentъла да реіпблікъ.

Къ тогъ ачестеа поге фі къ лпсъш статълъ шіар фі ажътатъ шиши, дѣктъ ле'їе фундаментале с'ар фі екsecютатъ до токта орі с'ар фі пъстратъ певітъмате. Са дитъмплатъ лпсъ dinkontrъ. Регулятълъ органікъ ціне къратъ, ка Domnul съ се але'їе de кътъ „Ощтеска adunare estraordinaria.“ Етилъ де Domnul 1834 стетеръ чіпчі Domnul не тропзре Прічиніателоръ ротъпешти, еаръ дитъ ачестіа пътъ впълъ (Бівекъ) а фостъ але'їе дгпъ ле'їе.

Indenendіца националь ле'їатівъ ad Dieteи (овищештіе адспърі) ке'їш'ятъ при трактатъ дела Adryanopolе фі апълътъ къ totълъ при впъ артікълъ adaoscъ de кътъ Ресія до сіль ла регулятълъ органікъ (до оріциналь токта ла згтъ ши пътъ ка kondes de плавшъ!), кареле съпа ашеа:

„Ніч о хотържре а овштештіе адспърі ну поге аве пътере de ле'їе, пълъ къндъ ачесааш ну ва фі приимтъ de кътъ Ресія ши de кътъ Порть.“

До Moldova ачестъ артікълъ adaoscъ пімічіторъ de тогъ автономія діреи се дитріодъе ла a. 1836 (нұ 1835?).

До Цера ротъпесъ ачестъ adaoscъ къзъ при впанима опъсечіле а овштештіе адспърі din an. 1837 (штіці, къндъ ка копсълъ Рікманъ, каре de тъпісъ се маі смінти, алера ла Константинополе ши стобре Ферманъ, при каре се пъреа савіа до кость ка съ се прітесъ ачелъ артікълъ). Контеле Валевскі а ворбітъ впъ таре адевъръ къндъ а zicъ до депеша са, къ дела a. 1829 до бріке до Плателе ротъпешти адевъріи Domnitorъ ад фостъ копсълъ тъскълещти. Къ тогъ ачестеа чіпева поге зіче, къ ної скрієтъ ка згъ асъпра Ресія. Domnul фереште, ної ну ка піноштъ че есте зра, чи квдіштъ паша адевърълъ ши дикъ ачелъ адевъръ, пентръ каре кіемтъ de тарторъ пе лпсъш кавіпетълъ de C. Петерсбургъ.

Eселеніда Ca Domnul konte Necselrode, капчеларілъ de етатъ скріе до депеша са секретъ din 12. Фебрварія 1830 кътъ тареліе Прічиніе Константинъ (фостъ віч-рече до Polomia) ка прівінцъ ла політика русесъ че есте а се зрта до Moldova ши до Цера ротъпесъ згтъблоре къвінте:

„Свежигареа Moldovei ши а Цері ротъпешти і се пърдъ императълъ ка атътъ маі піділъ фолосіблоре, ка кътъ пої до тішніръ de паче ши de ръсбоіг dicopmрetъ асъпра ачелораш дгпъ пласъ ши фъръ ка съ ціпешъ тггіе до тггіесе.“

Се къвіне съ дътъ ка тогъ політичей русесъ ачелъ тесті-топіш, кътъ ачесааш дгчо пъре прічиніие сае до лвкраре ка о статорнічие de феръ, при брімаре къ ши квіртеле чітате аічъ тре-бве съ се іа ши съ се жъдече дитръ тогъ пътереа лоръ. Дгпъ періодълъ de anl дела 1829 пълъ ла 1853 пеа колвінсъ пе тодъ, ка Rесія че зіче ши фаче. Шчл. шчл. —

Tier'a romanesca si Moldavi'a.

Iashii, 21. Іспіш ст. в. „Zimbrel“ не дитпъртъшеште зрътъблоре:

„Есл. Ca Шакри Паша, цепералъ de dibizie ши Халіл Беи, колонелъ de стателъ тажоръ, азъ сосітъ астъзі до капітала поастро, веніндъ дела Кнополе.

— Instiutіa tелеграфія до Moldova ад къпътътъ о маі таре дитіндере: ка пльчере апнпцътъ къ лінія телеграфікъ дела Iashii ла Бърладъ ши Текчі с'а'в дескісъ ши с'а'в пъсъ до діноци-діа пъблікълъ. Сперьтъ къ диткърълъ лінія дінпіре Галаді ши Фокшанъ ві фі до старе съ флукционезъ.

О депешъ сімпъ (de 25 квінте) квстъ дела Iashii ла Бърладъ 10 леї, кврслъ Вістеріе; ла Текчі 17½ леї; ла Галаді ши Фокшанъ 20 леї.

Лініе телеграфіче до Rесія с'а'в дескісъ дела 15. Іспіе; стадіе сінътъ: Довскъ, Гачна, Елчинборсъ, Кіевъ, Ківаля, Кронштадт, Кременчіг, Маріанопол, Москва, Нарва, Ніколаевъ, Одеса, Петерсбургъ, Ревель, Ріга, Варсавія ши Рівног. — Тоте лініе ачесте сінътъ до кореспонденція къ телеграфія din Австрія при Граніка ши къ ачела din Пресія при Евдеклен.

Rесія ад прімтъ регулятълъ впівні лінійлоръ телеграфіче din Австрія ши din Церманія. Депешаме се потъ еспедії до лінія фрапчезъ орі до чеа церманъ. — О депешъ сімпъ (de 25 квінте) квстъ дела Iashii ла Варсавія . 75 леї

” ” ” Odeca 97½,
” ” ” Moоква . . 112½,
” ” ” C. Петерс-

бргъ ши Кронштадт 105 ,

— Domnul I. I. Manoах с'а'в ръпдітъ віч-коповъ велікъ ла Галаді, din opdinsъл M. C. Рецелъ de Белія ши до пътереа зпілъ Ферманъ дитпъртесъ алъ Л. Порді. —

Cronica stralna.

Литр'о кореспонденція партікъларъ а Пресії, дататъ дела Ст. Петерсбургъ, 28, Маі (9. Ісп.). се чітеште:

„Ве кітева зіле аїчъ ну се ворбеште дектътъ de dimicionea че бътъпълъ цепер. Іертолофъ дідъс de квржандъ din фундаментале de командантъ до шефъ алъ тілідімлоръ тобіле аде губернътълъ de Москва, ла кареле фесесе кіематъ дела дитропареа Лип. Александъ II. Цепералъ дѣ de motivъ ретрацерей сае, съпътатеа са стрпніціатъ; дарь до веюште се прівеште ачестъ, motivъ de сімпъ претекстъ. Каса адевъратъ, реаль, есте къ тілідіе требаеа съ фіе тгтіссе до Фінландія ши провінціе Балтічей, зnde командаеа цепералі Бергъ, Грабе ши Сіенверсъ.

Дечи, цен. Іертолофъ, впълъ din репресантанції че маі дит-семпіді алъ партідеї ресешті, ну вроеште съ се піпъ астфелъ съб опдінеле ачелоръ З оїцері маі съсъ пътіді, ши каре сінътъ тої 3 de партіда церманъ.

„Цепер. Строганофъ, кіематъ да командантълъ до шефъ алъ тілідіе de Москва, е чії дрептълъ, впъ ресъ „de баштітъ;“ дарь dimicionea бътъпълъ Алексіе Петровіч Іертолофъ ну е маі пъ-гінъ дін ачеста впъ европа юнітъ че земе de фартълъ, ши ea do-ведеште къ лпта дитръ челе дозе тарі партіде че'їи дитропареа Rесія e denarte de a се фі domotіtъ. De яр. требі о доба дитръ маі тълтъ decupe initocitatеа че бртъзъ дитръ атъндоже партізіле, ресесъкъ ши церманъ, алі пітеа съ въ спвпъ къ Липер-тълъ Александъ діл. II. алъ пъсъ съ се фактъ пітероа се стързінде ла цепералъ dimicionarъ спре алъ діндемна съ ну дівнеліесе при ретрацереа са даштъпіа че downenite дитръ ъзбіде партіде, ши de a сакріфіка зра са персональ интереселоръ натріе! (1). Кърпълъ Іертолофъ ка тогъ стързіцеле Царвілъ алъ ремасъ ста-тотникъ до хотържреа са.

О алъ тъпъларе каре de асемене аре дитропанца са, се азде неконтептъ при салопеле аристократіче:

„Малці лїші ашітесів de скандалъ че азъ пъсъ да тиши-каре тогъ дитпърція до 1852, скандалъ пре каре тъчереа дит-пісъ жириалоръ, ну ісікті ка тогъ ачесте алъ дитъзі къ то-тълъ. До ачесаа епохъ, впъ дефіцитъ (неакжесъ) de 4,000,000 рѣле с'а'в възгътъ до касса інвалідіоръ, дзи тортейа diекторъ-лъї ei, Dn. Полтіковскі; черчетареа ръпдітъ до згта ачестеі дескоперірі въді віловъдія тутъроръ admіnіstratіvіsі, каре ка прѣдъторі алъ фостъ аллагажі din сервічі. Дитръ перс-онеле къзгате до ачестъ категоріе се дитсемпъл 1 admіralъ ши 1 цепералъ.

Дгпъ D. de Жавлєв, ачестъ Krezzesъ *) ресескъ, дитревені

*) Krezzесъ Domnul Lidieh реномітъ ка чеа маі вогатъ омъ алъ веімети.

атвичі ші дірві касы інвалідорів съма de каре се прѣдace; а-
честа ера о французія фантъ ші челе 4,000,000 хъръзіті аша къ
дірпічіе, адсерь дѣлкіоріалі тітліві de шамбеляні алж кірде-
дірпічіе, града де консіліаріз де колеци, ші кръчea Ст.
Владимирі де а 4-а класъ.

Астъзі пеноіа de a діненіині кадреле статуа тажорѣ алж
армате, пептру (ліпса) de офіцері сперіорі алж сілітѣ пре Лі-
ператалі Александіз алж II-ле а редлітреці ти сервіціалі шілі-
таріз пре чеі доі цепералі скоші de Ліператалі Ніколае, впвлѣ
din еї есте актъ діл франційе; кътѣ пептру чеїлалтѣ, алж се
порпісе de маі таітѣ зілє пептру апеле de не цертгіріле Рі-
ндуалі.“ — (Зімбралі.)

ФРАНЦІА. Паріз, 4. Івлі. Кважиталі de тропѣ алж Лі-
ператалі Наполеон, пріп каре deckise діл персопъ корпіалі ле-
шіслатіві піз а ліпсітѣ о лъса престе totd діл үрта са о дітіп-
ріре пітерпікъ да ѡмені. Ачелаш кважитѣ adikъ, дінь че dec-
кіє къ totd аdevерічіеа історікъ квасълі пептпірателорѣ кон-
феріце, din каре а єшітѣ nimikъ, de ші аdevерézъ преа шареле
квітітѣ къ каре се пітрасеръ пітеріле аліате кътѣ Ресія, то-
тиші діл челе din үрта есте къ totd ресбоюсъ; къчі adikъ Лі-
ператалі Наполеон піз чере пічі маі таітѣ пічі маі піділѣ, де-
кътѣ о nimicire а пітереі ресеши діл Мареа пігрь, къчі алтѣ-
шіптріеа піз нѣмаі Торчіа требіе съ апнъ пеацьратѣ, че дікъ ші
Европа дітреігъ есте амеріцать дітреі лібертатаеа еї, сїв ѡтъ а
зісъ впѣ реце діл an. 1783, къндѣ Катарина II. пісе тъна пе
Крімъ, къ Европа ва сеєтъна впѣ кодръ, дітреі каре niminі піз
ва маі фі сігірѣ de стареа, відъа ші лібертатаеа са.

Кътѣкъ піз нѣмаі Ліператалі Наполеон, че totd паціонеа
французійскъ (афаръ de о класъ брекаре а капиталіштіорѣ) есте
преа deteminatѣ а пітра ресбоюлі къ ізіёль ші къ пітері ді-
треіе, се аdevерézъ маі deanрóne din ачеа дітпредівраре, къ
пізлѣ дітпредівраре de статѣ діл съмъ de 750 шіліоне франчі се
пріїмі фъръ челе маі пізлѣ твртнръ, ші ждекъндѣ дінь тоате
дітпредівраре се преведе къ овбокріїа піле ма ачелѣ дітпреді-
враре ворѣ трече ші актъ престе съма чеїртъ. Французій adikъ
алж балі ші дікъ топетъ totd пізмаі de арѣ ші арїпітѣ, варъ
бани де хъртіе пічі къ съпѣтѣ квокоскю діл пізліка діл чеї маре,
чі хъртііе черквіе зъ пізмаі дітреі къпіталішті спре ділмесніреа
тревіорѣ комерціае ші пічі о хъртіе піз есте маі тікъ de 50
франчі, статуа Францій дікъ аре крдітѣ фортѣ маре, de ачеа
французій діл тімпірі крііче, діл тімпірі de ресбоюз даі въквропі
totd фелвлі de ажкторе статуа, діл кътѣ ачеста din нартена кон-
четъціорѣ съл ničіодатѣ піз поте вені діл стрімторе. діл вѣ-
кълія трекітѣ, adikъ діл үртарае революціорѣ din anii 1790/1
ера діл прівіца топетੀа пеасемънатѣ маі рѣд, пептруа de ек-
семпія асігнаторе французійскъ зъвасъсеръ ла пілъ; къ totd
ачеста французій пітра ші чеїлі кріпітѣ ресбоюз чівілѣ ділъ-
зітрѣвраре патріе асуніра реакціонеі, се вътга totd юніа діл
тотд фелвлі de ажкторе статуа, діл кътѣ ачеста din нартена кон-
четъціорѣ съл ničіодатѣ піз поте вені діл стрімторе. — 3) Компейтіорѣ
дітпредівраре де хъртііе пептру астфелѣ діл вѣдъкторіеа пріп Шір-
кая ла Шінка веке пе адреса: „Інспекціонеа школеа din Охаба“
челѣ таітѣ пізлѣ діл 1. Сентябрѣ а. к.
Шінка веке, діл 24. Іспіз ст. в. 1855.

Пікоіаіз Раік в т. п.,
інспекторіеа школеа.

Съпѣтѣ рѣгате тóте опорателе тетрѣ але асоціаціонеі ачестеа
din тóте локвріе, ка се іїневоіскъ а трітіе фъръ дітпірѣ
тіпішвлі апнѣлі апромісѣ спре фолосклі ажкторріеі крещтеріеі ор-
фапелорѣ респектіе, пептруа діпчепіндѣсе а се пібліка контрі-
вріе din апнѣлі ачеста, съ се поѣ ділшира діл франтіеа повілеле
жертвіеі філантропіе, че се даі пе totd апнѣлі din марініміта-
тета дамелорѣ ромъне чеїрѣ че саї маі деосеїтѣ ші къ фанта
ачеста шілѣ реклоскѣтѣ ділпіа таа оменіеі ші а ділпіа таа по-
стрѣ губерній.

Тотдодатѣ се адѣче ші піблікъ таа таа по-
стрѣ тетрѣ, каре фіндѣ дінпірѣтате сїв грѣбітѣ de cine а трітіе мі-
нітвлі апромісѣ дікъ пела діпчепісталі апнѣлі ачеста, діоведінѣ
къ ачеста впѣ есемпіялі спірітѣ de жъртфіеі ші о съпѣтіе а
кънетвлі фанѣ къ фъгъдіонеі фѣктие.

Брашовѣ, діл 1. Івлі 1855.

Прешед. Ревніонеі Ф. Р. Maria Nicolaie.

БѢЛЕТИНДЛД ОФІЧІАЛД.

Nr. 4508. 1855.

ДІЛІШІІНЦАРЕ.

діл 30. Івлі a. k. ad. діл 9—12 ші дінь прѣнзѣ de
ла 3—6 бре се ворѣ вінде ла каса таа таа по-
стрѣ 8 локвріе пептруа кълдіріе діла порта секілорѣ.

Kondiçіонеі ші піблікъ че аратѣ кътіеа локвріе, се потѣ
відѣ діл канделаріа таа таа по-
стрѣ.

Dopіорій de кътіеа піблікъ съ се афлѣ діл 30. a. l. къренте,
провізіоні къ вадішті дефіпѣ пептруа фіекаре локѣ de 200 ф. m. k.,
діл каса сѣа таа.

Брашовѣ, діл 11. Івлі 1855.

(1—3)

Мацістратъ.

КОНКІРСД.

Ла школа ротънѣскъ din Охаба, діл черквія Брашовѣ,
съпѣтчіеа Шірквіеі, се реставреазъ ділвъдътѣра че фѣ дітреі-
рѣтѣ de вр'о доі an, ші се афлѣ вакантѣ постѣлѣ ділвъ-
дътѣрѣ.

1) Къ окніареа постѣлѣ ачеста се афлѣ дітпредівраре впѣ
саларів апнѣлі de 200 фр. m. k.; 16 стѣжінѣ de лемпе, ші
квартірѣ комодѣ, афаръ de алте акчиденіе, че потѣ трае дінь
cine o сілінѣ лаудабіль.

2) Ла окніареа постѣлѣ ачеста се че еа ка ділвъдътѣрѣ
се шіе бінѣ ротънѣште ші пемцеште ші се аібѣ къпощтіеа
черхте пептруа впѣ ділвъдътѣрѣ de школѣ порталь.

3) Компейтіорѣ ачеста постѣлѣ съ ші трімітѣ атестатеа сале
доведітіе de хъртііе пептруа астфелѣ ділвъдътѣрѣ пріп Шір-
кая ла Шінка веке пе адреса: „Інспекціонеа школеа din Охаба“
челѣ таітѣ пізлѣ діл 1. Сентябрѣ а. к.

Шінка веке, діл 24. Іспіз ст. в. 1855.

Пікоіаіз Раік в т. п.,
інспекторіеа школеа.

 Се афлѣ впѣ Фортепіанѣ de вѣлзаре ла D. G.
Георгіе Ioan.

ДЕЛА РЕДАКЦІОННЕ.

 Пе льпгъ спресіонеа реклоскѣтѣ, къ каре се симтѣ
datore Pedakciionea ачестаа Фоі маі вѣртосѣ кътѣ марінімо-
шіи вѣрбазѣ ал падіонеі, карій ле ажкторе пе ачесте Фоі атѣтѣ
къ скріеріле кътѣ ші къ спріжіонеа ші льціреа четірѣ лорѣ, маі
трімітѣлѣ ла тодї OO. DDnii препітерапіеа препітеррѣтѣ пептру чеі че воїсѣ
а се абона ші маі дікло.

Прецѣлѣ ла абонемълѣ пе Семестрѣ II. стѣ діл франтіеа
Газетѣ.

Карсцірѣ ла врсѣ діл 13. Івлі k. n. стѣ ашеа:

Адіо ла галінѣ дітпірѣтѣ	27 ⁷ / ₈
„ , арїпітѣ	23 ¹ / ₂
Овігациіе теталічє вѣкѣ de 5 %	78 ⁵ / ₁₆
Дітпірѣтѣ 1854	100 ⁹ / ₁₆
„ , чеї падіоналѣ din an. 1854	83 ¹ / ₄

Nr. 104 1855.

ДЕЛА РЕВНІОНЕА Ф. Р. шчл.

Апроніндзне de finea апнѣлі (алж чіпчілае алж Ревніонеі)